

INFORMACIJA

o realizaciji Programa obilježavanja tekovina odbrane 1992-95.godine i drugih datuma od značaja za općinu Tešanj

Odluka o realizaciji Programa obilježavanja tekovina odbrane 1992-95.godine i drugih datuma od značaja za Općinu Tešanj, broj 01-49-2-2502-5/13 donesena je na 12. Sjednici OV-a Tešanj, održanoj dana 31.10.2013.godine, a objavljena u Službenom glasniku Općine Tešanj broj 9. od 01.11.2013.godine. Uz Odluku je usvojen i konkretan Program obilježavanja značajnih datuma koji je sastavni dio Odluke. Ista je obuhvatila sve značajne datume iz bliže i dalje prošlosti za prostor općine Tešanj, općinske praznike, uključujući dane brigada, manjih jedinica, značajne lokacije i dr. Programom je djelimično obuhvaćeno obilježavanje značajnih datuma na nivou mjesnih zajednica, manjih jedinica, te njihova podrška. Osim toga predviđeno je obilježavanje određenih historijski značajnih lokacija. Jedan od ciljeva usvajanja Odluke i Programa bio je da se kroz sistematski pristup edukuju mlađi naraštaji o prošlosti, bližoj i daljoj, historiji ovoga kraja, ali i da se tekovine odbrane ovih prostora brane i u miru na pravi način.

Budući da je Općinsko vijeće Programom svog rada za 2016. godinu u tački III predvidjelo ovakvu informaciju za 2015. godinu, te da je za prvi dio naredne godine predviđeno razmatranje i mnogo drugih materijala, Informacija je pripremljena u decembru 2015. godine, sa pregledom za 2015. godinu i dijelom informacija koje se odnose na 2014. godinu, kako bi se kreirala kompletnija slika (neki od sadržaja su planirani na petogodišnjem ili dvogodišnjem nivou pa je potrebno primjenu sagledavati na dužem vremenskom periodu).

A/OPĆINSKI NIVO

1. 4. april – Dan otpora fašizmu

U 2015 godini 4. april je obilježen posebnim sadržajem i kroz manifestaciju Tešanjско proljeće. U okviru posebnih aktivnosti za sam 4. april realizirane su slijedeće aktivnosti:

- Položeno cvijeće na svim Spomen obilježjima u mjesnim zajednicama u saradnji sa organima mjesnih zajednica kao i na centralnom Spomen-obilježju u Tešnju,
- Upriličen prijem predstavnika javnog i kulturnog života, uz prisustvo predstavnika Rendžerskog puka OS-a BiH, kao i odbornika Skupštine opštine Tešanj iz 1992.godine, te uz prisustvo predstavnika boračkih udruženja položeno cvijeće na centralno Spomen-obilježje u Tešnju, te Spomen-obilježja u Tešanjci i Jelahu.
- Putem medija i web stranice Općine Tešanj upućena prigodna čestitka građanima Općine Tešanj.
- Predsjedavajući Općinskog vijeća i Općinski načelnik su upriličili prijem predstavnika pet boračkih udruženja (OPŠiPB, Zlatni ljljani, RVI, JOB i SUBNOR), te na taj način iskazali značaj svih onih koji su učestvovali u otporu fašizmu.
- Održana promocija knjige Hiljadu grobnica u Bosanskoj krajini.

U 2014. godini organizirani su slijedeći sadržaji:

- Posjeta Općinskog načelnika srednjim školama i druženje sa učenicima povodom 4. aprila,
- Prijem predstavnika boračkih organizacija
- Polaganje cvijeća u svim MZ
- Polaganje cvijeća pred centralnim spomen obilježjem
- Promocija i objavljivanje knjige *Tešanjски odgovor*
- Promocija i objavljivanje knjige *Demografske posljedice agresije na tešanjско-dobojski prostor i Republiku BiH 1992.-2006.*

- Promocija *Monografije 3. korpusa ARBiH*
- Putem medija i web stranice Općine Tešanj upućena prigodna čestitka građanima Općine Tešanj.

Umjesto svečanih akademija organizirani su veći kulturni sadržaji kroz promociju zbornika Tešanjski odgovor, umjesto prigodnih letaka štampana knjiga, koja je bila besplatna u određenom tiražu.

2. 09. Septembar - Dan oslobođenja od fašizma

U 2015 godini 9. septembar obilježen je posebnim sadržajem kroz manifestaciju. U okviru posebnih aktivnosti za sam 9. septembra realizirane su slijedeće aktivnosti:

- Putem medija te zvanične web stranice upućene su čestitke građanima Općine Tešanj,
- Organizirano je otvorenje novog objekta Biblioteke. Upriličena je javna tribina u organizaciji CKO na temu Bošnjaci i drugi svejski rat dr Šaćira Filandre koji je govorio o Bošnjacima u II svj. ratu.
- Uz prisustvo predstavnika boračkih udruženja, položeno je cvijeće na Spomen-obilježjima u Tešnju, Jelahu i Tešanjci te kod biste narodnog heroja Huse Hodžića kao i na partizansko groblje,

U 2014. godini organizirani su slijedeći sadržaji:

- Organiziran prijem boračkih organizacija
- Polaganje cvijeća na spomen obilježja
- Izložba u zgradi boračkih organizacija.

U obilježavanju 9. septembra nisu realizirane svečane sjednice Općinskog vijeća Tešanj.

3. 10 Decembar – Dan grada Tešnja

U 2015. godini u manifestaciji Dani grada, osim svih drugih sadržaja koji traju tokom cijelog decembra (izložbe, promocije, naučni skupovi, koncerti, turniri, predstava, tribine i izbor sportiste godine, i dr.), na sam 10. decembar organizirani su slijedeći sadržaji:

- Održana svečana sjednica OV Tešanj na kojoj su dodijeljena općinska priznanja čemu su prisustvovala zvaničnice iz javnog, kulturnog, političkog, vjerskog života sa prostora naše općine.
- Položeno je cvijeće na Spomen obilježje te upriličen obilazak mezara vakifa i utemeljitelja urbanog razvoja Tešnja gazi Ferhat-bega
- Putem lokalnih medija i zvanične web stranice upućene čestitke građanima Općine Tešanj,
- Ozvaničen završetak radova na obnovi Titove ulice,
- Putem NHU "Oslonac" izvršena predaja ključeva za kuću Delić Emira.

U 2014. godini, osim svečanog prijema, posjete mezaru Ferhat bega, organizirana je izložba tešanjskih vakufnama. Manifestacija Dani grada sadržavala je i niz drugih prigodnih sadržaja u mjesecu decembru.

4. 1.mart Dan nezavisnosti BiH

U 2015. godini povodom Dana nezavisnosti BiH organizovana je tribina na temu Dan nezavisnosti BiH – izlagač na Tribini Mufid Memija. Putem medija upućena čestitka građanima općine Tešanj, kao i putem zvanične web stranice Općine Tešanj.

U 2014. godini upriličena je izložba dokumenata o kontinuitetu nezavisnosti BiH iz Arhiva Tuzlanskog kantona kao i javna tribina „Kapaciteti Dejtonskog sporazuma za očuvanje BiH“. Osim toga Organizovana je izložba Milomira Kovačevića Strašnog – Željeli smo samo mir.

Realizovani sadržaji su u potpunosti po predviđenom Programu.

5. 25. Novembar – Dan državnosti BiH

Putem lokalnih medija, te zvanične web stranice Općine, građanima su upućene čestitke povodom ovog praznika a u organizaciji CKO Tešanj održana je javna tribina na temu Državnost BiH i Dejtonski sporazum gdje je gost bio dr. Husnija Kamberović. Ovo su sadržaji iz 2015 godine.

Dan državnosti u 2014. godini obilježen je program koji su realizirale tri javne ustanove: Centar za kulturu i obrazovanje, Muzej Tešanj i Muzej „Alija Izetbegović“. Uz izložbu relizirana je projekcija dokumentarnog filma „U službi Bosne i Hercegovine“.

6. Dan šehida – 2.dan Ramazanskog bajrama

Kao i svaki Ramazanski bajram u svim džematima na prostoru Općine Tešanj, u organizaciji Medžlisa islamske zajednice Tešanj, organizovana je posjeta/obilazak šehidskih mezarja, uz prigodan vjerski program. Aktivnost je koordinirana sa institucijama iz Doboja i Teslića. Osim toga Medžlis IZ je bio domaćin susreta sa boračkim organizacijama. U 2014. godini ovim povodom je otvoreno i spomen obilježje u Jevadžijama. Obje godine (2015. i 2014.) putem medija, upućene su saopćenja/čestitke građanima Općine Tešanj.

7. 7.maj. Dan džamija

Organizovana tribina u Džematu Miljanovci Novi kao i tematska hutba u svim džamijama na temu 7. maja dana džamija. Šehidski mevlud u organizaciji OPŠiPB i MIZ Tešanj održan u džematu Vukovo. Obje godine (2014. i 2015.) organizirana je večer učenja Kur'ana.

8. 24.juni/19 mart Dan početka opsade/Dan deblokade

Povodom obilježavanja dana opsade UG "Europski pokret Jelah Jelah-Tešanj" unazad pet godina je obilježavalo ovaj dan dijeljenjem letaka uz kukuruzni hljeb, edukacije putem radio-emisija, te uz organizovanu kolonu posjetilo linije odbrane na lokalitetu Ošve (općina Maglaj) gdje se desio sami čin "stavljanja u okruženje Općina Maglaj, Usora i Tešanj. Na lokalitetu Kiseljaka organizuje se čas istorije, gađanje vazdušnom puškom, te slobodne aktivnosti, a za ručak se simbolično servira kukuruzni hljeb te leća i grah. Posljednje dvije godine ova manifestacija nije realizirana u istom obliku (dijeljenje obroka i sl.) budući da je datum u toku mjeseca Ramazana ali će se svakako nastaviti kao što je i planirano.

U 2013 godini 22. realizirana je javna tribina *268 dana opsade Tešanj – Maglaj* uz učešće dr. Dželal Ibraković i mr. Sakib Kurtić, dok je 19. marta 2014. godine realizirana *Tribina u povodu 20 godina od deblokade Tešnja* u amfiteatru srednjih škola. Ovdje naglašavamo i 2013. godinu zbog same dvadesete godišnjice. Aktivnost je usaglašavana sa općinom Maglaj.

9. 15.mart – Dan 207. "pousorske ljute" viteške brigade

Putem medija i zvanične web stranice Općine upućena čestitka svim pripadnicima ove brigade, a u Jelahu je upriličen prijem za predstavnike ove brigade te i na ovaj način iskazano poštovanje prema svemu onom što je ova brigada uradila tokom odbrane BiH. Ovo su sadržaji u 2015. godini, a 2014. godine je 14.3. takođe organiziran prijem u općini Tešanj. U posljednje tri godine upućivane su javne čestitke povodom godišnjice (2013., 2014., 2015. godine), a svečano obilježavanje godišnjice je realizirano 2013. godine.

10. 18. juni – Dan 202. "garave" viteške brigade

Putem medija i zvanične web stranice Općine Tešanj upućena prigodna čestitka pripadnicima ove jedinice te upriličen prijem za predstavnike Garave brigade. U prijemima tokom dvije godine (2014. i 2015.) prisustvovalo 15 osoba. Razgovarano je o mogućnosti za organizovanje svečane godišnjice ove brigade, budući da je još za ovu brigadu preostalo obilježavanje godišnjice u okviru petogodišnjeg plana.

11. 8. februar – Dan 204. "Slavne" brdske brigade Teslić

U 2015. godini na lokalitetu "Vis" Mrkotić postavljeno je Spomen mjesto kojim je odata počast pripadnicima ove jedinice, kao i prihvatu izbjeglih iz Teslića, te formiranju prvih linija odbrane na ovim prostorima, te početku prvih oslobodilačkih aktivnosti prema Tesliću, te izvršeno zvanično otkrivanje istog uz čas historije djeci i mladima. Ovom prilikom je realizovano više aktivnosti i to završetak izgradnje spomen obilježja, obilježavanje godišnjice brigade te obilježen dan egzodusa stanovnika sa prostora općine Teslić kao i upriličeno druženje veterana brigade uz vojnički ručak. Na sam dan jedinice organizirana je posjeta nekim od pripadnika jedinice (RVI) ili njihovim porodicama (PPBIŠ) u Tesliću.

Tokom 2014. godine realiziran je program obilježavanja godišnjice 204. brigade u saradnji pripadnika ove jedinice i nekoliko mjesnih zajednica. Upriličen je šehidski mevlud u džamiji u Mrkotiću, te i na taj način obilježena godišnjica brigade, organiziran prijem predstavnika 204. Brigade te upućena čestitka pripadnicima brigade putem javnih medija i zvanične web stranice Općine Tešanj. Organizirano je druženje veterana ove jedinice.

NAPOMENA: Realiziran je plan obilježavanja godišnjice formiranja ali nije realizirano svečano postrojavanje brigade. To je bio usaglašeni stav Organizacionog odbora i Općinskog načelnika, temeljen na brojnim razlozima, pa je sadržaj organiziran kao druženje veterana ovih jedinica uz prigodan kulturno-zabavni karakter i organiziran obrok za prisutne.

12. 03.februar – Dan 375. Oslobodilačke brigade

Ranijih godina je upućivana čestitka povodom dana brigade te su upriličeni prijemi dok je ove, 2015. godine godine Općinski načelnik u saradnji sa predstavnicima Oslobodilačke brigade imenovao Organizacioni odbor za obilježavanje dana brigade koji je pripremio plan aktivnosti obilježavanja 22. godišnjice brigade, te isti usaglašen sa Općinom i realizovan. Finansijski dio u većem dijelu je preuzela Općina.

Kroz ovaj plan realizovano je sljedeće:

- Upriličen prijem kod Načelnika povodom dana brigade (100% ratni vojni invalidi i predstavnici komande),

- Upućena čestitka pripadnicima brigade putem javnih medija i zvanične web stranice Općine Tešanj,
- Posjećene sve šehidske porodice ove brigade,
- Upriličen šehidski mevlud u saradnji sa MIZ Tešanj,
- Provedena aktivnost sa školama za izbor najboljeg literarnog rada na temu Dana ARBIH,
- Upriličeno druženje veterana rata uz prigodan kulturno-zabavni program u Sportskoj dvorani Tešanj, gdje su prisustvovali pripadnici brigade kao i drugi, (ukupno prisustvovalo oko 400 veterana).

NAPOMENA: Realiziran je plan obilježavanja godišnjice formiranja ali nije realizirano svečano postrojavanje brigade. To je bio usaglašeni stav Organizacionog odbora i Općinskog načelnika, temeljen na brojnim razlozima, pa je sadržaj organiziran kao druženje veterana ovih jedinica uz prigodan kulturno-zabavni karakter i organiziran obrok za prisutne.

13. 8.mart Dan OG 7 jug (37. Divizija)

Putem medija i zvanične web stranice Općine upućena čestitka svim pripadnicima ove grupe, porodicama šehida te upriličen prijem najužeg dijela komande operativne grupe, uz podsjećanje na značaj organizovanje iste u organizaciji odbrane ovih prostora, takođe je upriličen prijem predstavnika Udruženja Zlatnih ljljana kod Općinskog Načelnika.

B/ NIVO MZ

Putem mjesnih zajednica nastavljeno je obilježavanje datuma osnivanja lokalnih/manjih jedinica ARBIH, kroz prigodne programe, druženja, časove historije, mevludske svečanosti u lokalnim džamijama i sl: U prethodne dvije godine posebne aktivnosti uz podršku općine Tešanj su realizirane u slijedećim mjesnim zajednicama: Bobare-Drinčići-Blaževci, Kalošević, Mrkotić, Novi Miljanovci, Dž. Planje, Kraševo, Jelah, Karadaglije, Tešanjka, Jablanica, Novo Selo, O. Planje, Vukovo, Raduša, Trepče, Šije... .

C/ OBILJEŽAVANJE HISTORIJSKI ZNAČAJNIH LOKACIJA

Programom je data naznaka historijski značajnih mjesta koje bi bilo poželjno označiti, kako bi se omogućila prigodna posjeta direktnim lokacijama. U prethodnim godinama (2013., 2014. i 2015. godini) u godišnjim ili višegodišnjim intervencijama prigodno su obilježeni slijedeći lokaliteti:

- Crni vrh - Bandera (obilježje, jarbol, obnovljena zemunica i dio tranšea), te se svake godine organizira posjeta ovom lokalitetu minimalno na dan formiranja Odreda Crni Vrh uz prisustvo različitih kategorija stanovnika (od djece i mladih, do veterana, porodica poginulih i dr.). Aktivnosti su kontinuirane i već su višegodišnja tradicija, postoje planovi daljeg uređenja lokaliteta i razvoja sadržaja.
- Bučje, - obilježena lokacija (postavljen jarbol i obilježje, obnovljen dio tranšea i rova...). Već dvije godine MZ DŽ. Planje organizira posjetu lokalitetu uz prisustvo većeg broja mještana različite životne dobi.
- Vis-Stijakovac adekvatno obilježena lokacija i organizirani različiti sadržaji uz koordinaciju MZ Mrkotić, boračkih organizacija općine Tešanj i Teslić.
- Hrastik – Uređen lokalitet (očišćen i uređen teren, postavljena osmatračnica, obnovljena zemunica, posavljena spomen ploča, izgrađen vidikovac...) prisustvo veterana 207. brigade
- Šije – obilježen lokalitet stradanja 6 civila (kuća Šemse Omića), te postavljeno obilježje u Donjem polju. Inače tri godine uspješno organiziran veliki iftar na tri lokaliteta na 17. juli.. Općina podržala aktivnost uz veliki angažman stanovništva i privrednika.

U pripremi je uređenje i nekih drugih lokaliteta, npr. Vrtače - O Planje. Tokom 2014. i 2015. godine dodatno su uređivana neka spomen obilježja podignuta u spomen poginulim pripadnicima Armije BiH, poginulim u vremenu 1941-1945, civilnim žrtvama rata i dr.

D/ MONOGRAFIJA

Nije došlo do izrade Monografije odbrane općine Tešanj. Tokom prethodne dvije godine potpomognuti projekti objave djela koja imaju karakter monografskih publikacija:

- *Tešanski odgovor*
- *Demografske posljedice agresije na tešansko-dobojski prostor i Republiku BiH 1992.-2006.*
- *Monografija 3. korpusa ARBiH*

Trenutno Udruženje zlatnih ljiljana radi na pripremi i objavljivanju radnog naziva *Edukacija o istini*. Planovi su da djelo bude svojevrsan priručnik za djecu i mlade i da bude široko dostupno javnosti.

F/ DRUGO

Realizirano je bilježavanje 15. aprila, Dana Armije BIH kroz čestitke putem lokalnih medija, prijem ratnih komandanata i predstavnika boračkih udruženja, predstavnik namjenske proizvodnje, Ratne bolnice Tešanj, te zastupnika iz 1992.g., kao i polaganje cvijeća na centralno spomen-obilježje i obilježja u Jelahu i Tešanjci. U aprilu (06. aprila) upriličeno je druženje dobitnika najviših ratnih priznanja ZDK uz obraćanje zvanica s općinskog, kantonalnog, federalnog i državnog nivoa. Pružena je podrška obilježavanju 15. maja Dana policije ZDK uz postrojavanje ešalona policijskih snaga, te obraćanje zvanica, učešće duvačkog orkestra, gradskog mješovitog hora iz Maglaja.

Svake godine se obilježava godišnjica stradanja žrtava avio-bombardovanja na Tešanjci, te se osim drugih sadržaja uz predstavnike MZ Tešanjka posjete sve porodice žrtava. U 2015. godini u povodu Dana ARBIH upriličen prijem ratnih komandanata OG, brigada kao i predstavnika Ratne bolnice Tešanj, vjerskih zajednica, preduzeća iz namjenske proizvodnje i inženjerije.

ZAKLJUČAK:

Općinsko Vijeće Tešanj je kroz sistematski pristup (Odlukom i Programom) obilježavanju značajnih datuma općine Tešanj dalo smjernice koje su kao takve prihvaćene, te olakšavaju rad Općine, nadležne Službe, boračkih udruženja i svih zainteresovanih. Do sada su uglavnom (uz manja odstupanja u formi i sl.) u datim okolnostima (finansijskim, ljudskim i sl.) realizirane sve aktivnosti koje su planirane kroz Odluku i Program. Na planiran i primjeren način je organizovano obilježavanje godišnjica 207. 204. i 375. brigade. Preostaje još da se ovakva aktivnost sprovede za 202. Garavu brigadu za što su već obavljani razgovori kako bi se krenulo sa pripremanjem za to u narednom periodu (podsjećamo da je tokom 5 godina planirano obilježavanje godišnjica svih brigada)

Generalno, aktivnosti su vidljive i daju rezultate, a sve s ciljem da se ovaj period i ovo vrijeme pamti, opominje, te da se nikom ne ponovi. Mladi ljudi i generacije koje dolaze, edukuju se na pravi način o vremenu 92.-95. godina i ljudima iz tog vremena.

OBRADIVAČ:
SLUŽBA ZA BORAČKO INVALIDSKU
ZAŠTITU I OPĆE POSLOVE

Sabahudin Omerbašić, prof.

PREDLAGAČ:
OPĆINSKI NAČELNIK

Mr.sc. Suad Huskić

Tešanj: 21.12.2015.godine
Broj: 08- 49-2-2398-2 /15